

**Postanowienie z dnia 7 listopada 1996 r.
I PKN 9/96**

Badanie zasadności podstawy domagania się wznowienia postępowania nie następuje na posiedzeniu niejawnym, tylko na rozprawie (art. 411 zd. 2 i art. 412 KPC) i może prowadzić do ewentualnego oddalenia skargi, ale nie do jej odrzucenia.

Przewodniczący SSN: Walerian Sanetra, Sędzia SN: Józef Iwulski, Sędzia SA: Zbigniew Myszka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 1996 r. sprawy z powództwa Andrzeja K. przeciwko Przedsiębiorstwu Niemiecko-Polskiemu "P.- S." Spółka z o.o. w S. o przywrócenie do pracy , na skutek kasacji Ministra Sprawiedliwości [...] od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 1 kwietnia 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie do ponownego rozpoznania

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 1996 r. [...] Sąd Wojewódzki Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie odrzucił skargę Andrzeja K. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 12 października 1994 r. [...] w sprawie z jego powództwa przeciwko Przedsiębiorstwu Niemiecko-Polskiemu AP.-S.@ Spółka z o.o. w S. o przywrócenie do pracy. W uzasadnieniu wydanego postanowienia Sąd Wojewódzki uznał, że wprawdzie powód został wyrokiem karnym Sądu Wojewódzkiego w Krośnie z dnia 24 stycznia 1996 r.,[...] uniewinniony od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 265 KK , ale nadal toczy się przeciwko niemu postępowanie karne o popełnienie przestępstwa z art. 203 § 2¹ KK [...] w Sądzie Rejonowym w Krośnie. W tych okolicznościach Sąd Wojewódzki skonstatował, że skoro podstawą zwolnienia powoda z pracy był art. 52 § 1 pkt 2 KP, ze wskazaniem popełnienia przestępstw z art. 203 § 2¹ KK i art. 265 KK, spośród których czyn z art. 203 § 2¹ KK jest nadal przedmiotem nie zakończonego postępowania karnego, to skarga o wznowienie postępowania w sprawie o przywrócenie do pracy nie miała uzasadnionej podstawy prawnej.

Od tego postanowienia kasację wniósł Minister Sprawiedliwości, podnosząc zarzut rażącego naruszenia przepisów art. 403 § 2 KPC oraz art. 410 KPC i na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189), wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie do ponownego rozpoznania. Rewidujący zakwestionował stanowisko Są-

du Wojewódzkiego, że w sprawie powoda toczy się nadal postępowanie karne o czyn z art. 203 § 2¹ KK oraz że sprawa ta [...] jest rozpoznawana przez Sąd Rejonowy w Krośnie i mogła stanowić uzasadnienie odmowy wznowienia postępowania w prawomocnie zakończonej sprawie o przywrócenie do pracy. Tymczasem wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu kwestionowanego postanowienia nigdy nie toczyło i nie toczy się postępowanie karne przeciwko powodowi w Sądzie Rejonowym w Krośnie. Natomiast powołana sygn. akt [...] jest sygnaturą Sądu Wojewódzkiego w Krośnie i dotyczy wyroku karnego, który zapadł w dniu 12 maja 1995 r. i zmieniał kwalifikację prawną zarzucanego oskarżonemu Andrzejowi K. czynu z art. 203 § 2¹ KK na zarzut z art. 265 § 2 KK, od którego został on uniewinniony wyrokiem karnym z dnia 24 stycznia 1996 r. [...] Rewidujący zauważył nadto, że Sąd Wojewódzki błędnie wskazał dyspozycję art. 402 § 1 KPC jako podstawę prawną skargi powoda o wznowienie postępowania w prawomocnie zakończonej sprawie o przywrócenie do pracy. Powód opierał bowiem swoją skargę na przepisie art. 403 § 2 KPC, a nie na art. 402 § 1 KPC, który obowiązywał tylko do dnia 1 lipca 1996 r. i dotyczył wyroków Sądu Najwyższego, od których nie przysługiwała skarga o wznowienie z powodu nieważności postępowania, a przy tym przepis ten nie miał § 1.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiona kasacja podlega rozpoznaniu na tle art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189), które uprawniają Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego do zaskarżenia w drodze kasacji prawomocnego postanowienia sądu rewizyjnego kończącego postępowanie w sprawie, wydanego przed dniem wejścia w życie tej ustawy, na podstawach i w terminach, które były przewidziane dla rewizji nadzwyczajnej. Zakwestionowane postanowienie odrzucające skargę powoda o wznowienie postępowania podlegało zaskarżeniu w drodze kasacji, przewidzianej we wskazanym unormowaniu intertemporalnym, gdyż kończyło postępowanie w sprawie. Należy bowiem zwrócić uwagę, że powód wniósł skargę o wznowienie postępowania w sprawie o przywrócenie do pracy zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 23 października 1995 r., wskazując, że podstawą prawną zwolnienia go z pracy w trybie art. 52 § 1 pkt 2 KP był zarzut popełnienia przestępstwa Apolegającego na zagarnięciu mienia należącego do zakładu pracy@, kwalifikowanego w postępowaniu karnym z art. 203 § 2 KK. Ta kwalifikacja została następnie wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Krośnie z dnia 12 maja 1995 r. w sprawie [...] zmieniona na czyn z art. 265 § 2 KK, a postępowanie karne wobec Andrzeja K. zostało warunkowo umorzone.

Jednocześnie ze skargą o wznowienie postępowania w prawomocnie zakończonej sprawie o przywrócenie do pracy, powód wniósł o jego zawieszenie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie postanowieniem z dnia 30 listopada 1995 r. przychylił się do tego wniosku. Natomiast toczące się w dalszym ciągu postępowanie karne przeciwko Andrzejowi K. w sprawie popełnienia przez niego czynu kwalifikowanego z art. 265 § 2 KK zakończyło się uniewinnieniem przez prawomocny wyrok Sądu Wojewódzkiego w Krośnie z dnia 24 stycznia 1996 r. [...]. W związku z tym

wyrokiem powód złożył wniosek o podjęcie zawieszono postępowania ze skargi o wznowienie postępowania, który został uwzględniony postanowieniem z dnia 26 lutego 1996 r., ale już w dniu 1 kwietnia 1996 r. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wydał na posiedzeniu niejawnym zaskarżone postanowienie. Zażalenie na to postanowienie odrzucił Sąd Apelacyjny w Rzeszowie postanowieniem z dnia 23 kwietnia 1996 r., wskazując na ostateczny charakter postanowienia Sądu Wojewódzkiego, orzekającego jako sąd rewizyjny. W takich okolicznościach zakwestionowane postanowienie, odrzucające skargę powoda o wznowienie postępowania było prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie. W jego następstwie nie mogły być już podejmowane dalsze działania procesowe w normalnym toku instancji, zmierzające do ponownego zbadania prawomocnych wyroków wydanych w sprawie o przywrócenie powoda do pracy i to w sytuacji, gdy w postępowaniach karnych zapadły orzeczenia niweczące powoływaną przyczynę rozwiązania z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia.

W tej sytuacji powód podjął procesową inicjatywę zmierzającą do zaskarżenia zakwestionowanego postanowienia rewizją nadzwyczajną, która - wobec nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego z dniem 1 lipca 1996 r. - została przez Ministra Sprawiedliwości wniesiona w drodze kasacji, na podstawach i w terminach, które były przewidziane dla rewizji nadzwyczajnej (art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 1 marca 1996 r.) [...]

Sąd Najwyższy uwzględnił tę kasację, albowiem zakwestionowane postanowienie rażąco narusza przepisy art. 410 KPC oraz art. 403 § 2 KPC. Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie wydał to postanowienie na posiedzeniu niejawnym, przez co naruszył w pierwszym rzędzie dyspozycje art. 410 KPC, zezwalające sądowi na badanie poza rozprawą wyłącznie formalnych warunków skargi o wznowienie postępowania, ograniczających się w szczególności do zweryfikowania kwestii wniesienia skargi w terminie oraz oparcia jej na ustawowej podstawie wznowienia. Na posiedzeniu niejawnym nie wolno sądowi oceniać istnienia podstaw wznowienia, albowiem zagadnienie badania prawdziwości przytoczonej w skardze podstawy wznowienia postępowania jest przedmiotem merytorycznej weryfikacji wyłącznie na rozprawie (art. 411 zdanie drugie KPC oraz art. 412 KPC) i może prowadzić do ewentualnego oddalenia skargi, ale już nie do jej odrzucenia. Należy zatem przyjąć, że błędne odrzucenie zakwestionowanym postanowieniem skargi powoda, pozbawiło go prawa wykazania na rozprawie prawdziwości wskazanej podstawy wznowienia postępowania, a przez to rażąco naruszyło dyspozycje art. 410 KPC, co już eo ipso - wobec złożenia kasacji przed upływem sześciu miesięcy od uprawomocnienia się zakwestionowanego postanowienia - czyniło kasację zasadną. Potwierdzają się również zarzuty błędnego wskazania w uzasadnieniu zakwestionowanego orzeczenia przepisu art. 402 § 1 KPC, który w dacie wydania postanowienia nie miał § 1 i dotyczył wyroków Sądu Najwyższego, od których w poprzednim stanie prawnym nie przysługiwała skarga o wznowienie z powodu nieważności postępowania. Wreszcie Sąd Wojewódzki oczywiście bezpodstawnie ustalił, jakoby przeciwko Andrzejowi K. toczyło się jakiegokolwiek postępowanie karne w związku ze wskazaną przyczyną rozwiązania z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 52 § 1 pkt 2 KP, podczas gdy w prawomocnych orzeczeniach został on uwolniony od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Wojewódzkiemu -Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie do ponownego rozpoznania na podstawie art. 393¹³ KPC. Sąd Najwyższy uznał, że ramy tego przepisu nie dają bezpośredniej kompetencji

przekazania skargi o wznowienie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu-
Sądowi Pracy w Sanoku, jako sądowi ostatnio orzekającemu co do istoty sprawy
przywrócenia powoda do pracy, a więc sądowi właściwemu według art. 405 zdanie
drugie KPC.

=====